

Besiktningssprotokoll

Anticimex Försäkringsbesiktning i samarbete med Fastighetsbyrån

Fastighetsuppgifter

Fastighetsbeteckning: Lustgården 13	
Fastighetsadress: Västra Löparegatan 11	
Postnummer: 296 32	Ort: Åhus

Anticimex uppgifter

Besiktningdatum: 2026-03-10	Protokollnummer: 69581421
Temperatur: 10 °C	Väderlek: Sol
Tekniker: Arian Nareman	
E-post: arian.nareman@Anticimex.se	
Kontor: Kristianstad	
Närvarande: Fastighetsägarens son och respektive Thomas Holmgren, Anticimex	

Försäkringsbesiktning

Besiktningsteknikerns reflektion

Noteringar som besiktningsteknikern särskilt vill påtala:

På Västra Löparegatan 11 i Åhus finns denna 1-plans villa med källare och krypgrund byggd ursprungligen 1955.

Under 1980-talet utfördes en tillbyggnad mot väster där allrummet uppfördes, vilket utökade bostadens boyta. I samband med detta byttes även flera fönster ut till isolerglasfönster. Vid samma period ersattes merparten av de ursprungliga gjutjärnsrören med plaströr. På senare år har ett stuprör anslutits till det kommunala dagvattensystemet och en luft/luftvärmepump installerats. I övrigt har inga större förändringar eller renoveringar utförts under senare tid, vilket medför att ett visst underhålls- och renoveringsbehov föreligger.

Som ny husägare är det viktigt att vara medveten om att alla byggnader kräver löpande underhåll och att det i de flesta hus förekommer någon form av brister eller risk för skador. Byggnaden bedöms vara i ett förhållandevis välbehållet skick med hänsyn till dess ålder, men de noteringar som framkommit vid besiktningstillfället bör beaktas. Bland annat är badrummet av äldre utförande och ett framtida renoveringsbehov föreligger. Taket är även det av äldre datum och otätheter noterades framför allt vid anslutningar mellan plåtdetaljer och takpannor. Det är också viktigt att ta del av de rekommendationer och eventuella avrådan som lämnats avseende källaren. I övrigt bedöms bostaden vara i det skick man kan förvänta sig i förhållande till husets ålder samt till det underhåll som utförts. Mer om de noteringarna som gjordes vid besiktningstillfället finns att läsa vidare i protokollet.

Som köpare till denna fastighet är det viktigt att ta del av hela protokollet, samt att säkerställa att man förstått innebörden av det som står skrivet. Har man som köpare inte deltagit vid besiktningen rekommenderar jag att en besiktningsgenomgång görs. Har ni frågor om protokollet är ni välkomna att kontakta Anticimex kundservice på telefonnummer: 044-790 64 40 och boka in en tid så ringer jag upp. Vid enklare frågor får ni gärna skicka till min mail arian.nareman@anticimex.se

69581421

Försäkringsbesiktning

Besiktningens graderingar

Inget att notera

Denna symbol används då besiktningsteknikern inte ser några avvikelser i utrymmet eller byggnadsdelen.

Mindre brister

Denna symbol används då besiktningsteknikern gör en notering om mindre brister som inte bedöms ha lett till allvarigare skador. Bristerna eller skadorna bedöms inte heller behöva fördjupad undersökning. Symbolen kan även användas då teknikern ger allmän information om huset eller en viss byggnadsdel, om en utförd åtgärd eller teknisk lösning i huset.

Risk för skador

Denna symbol innebär att besiktningsteknikern med sin allmänna kunskap om svagheter i en viss konstruktion eller om andra förhållanden bedömer att det finns risk för skador. Omdömet ges för fel och brister som ännu inte lett till skada. Omdömet kan också omfatta erfarenhetsmässigt kända risker med vissa konstruktioner eller ett visst förhållande som kan dölja befintliga skador som inte upptäcktes vid besiktningstillfället. Om teknikern har gjort en bedömning att det föreligger en risk för skada så kommer teknikern inte för samma risk att lämna en rekommendation om fördjupad undersökning.

Fördjupad undersökning rekommenderas

Denna symbol betyder att besiktningsteknikern har upptäckt brister, fel eller skada som bör undersökas vidare för att fastställa orsak och omfattning. En sådan fördjupad undersökning ingår inte i besiktningen.

Förslag på åtgärder

Vid fel och skador där besiktningsteknikern bedömer att det inte är nödvändigt med en fördjupad undersökning kan besiktningsteknikern lämna förslag på åtgärder. Observera att förslag på åtgärder avser typiska åtgärder och inte är någon garanti för att bristen åtgärdas i det enskilda fallet.

Obesiktigad byggnadsdel

Denna symbol visar att besiktningsteknikern inte har kunnat besiktiga en eller flera byggnadsdelar. Dessa bör besiktigas. Exempel är tak där en säker uppstigningsanordning saknas eller tak som är snötäckta eller hala. Vindar och krypprunder där inspektionsluckor saknas eller rum som är belamrade med saker kan också omöjliggöra en fullständig besiktning.

Försäkringsbesiktning

Byggnadsbeskrivning Bostadsbyggnad

Byggnadsår: 1955	Fönster: 2/3- glas isolerfönster och 2-glas kopplade fönster
Ombyggnad/Tillbyggnad: 1986	Ventilation: Självdug (S)
Hustyp, antal våningar: Villa, 1-plan med källare	Värmesystem: Elpanna med vattenburen värme via radiatorer, direktverkande el samt luft/luftvärmepump. Finns även en kakelugn, som har ej använts på senare år.
Taktyp, takbeläggning: Sadeltak med råspont, underlagspapp, läkt och betongpannor. Tillbyggnaden med träfiberskivor, läkt och betongpannor, .	Grundkonstruktion: Källare med grundmur av betong och mellanbjälklag av betong. Krypgrund under tillbyggnaden med grundmur av stenblock och mellanbjälklag av trä.
Stomme, material: Trä	Terrängförhållanden: Trädgårdstomt
Fasad: Tegel	Garage: Enklare typ av fristående carport finns, byggd på plintar, där träkonstruktioner har ett visst underhållsbehov. Observera att carporten ej omfattas av besiktningen i överenskommelse med fastighetsägarens son.

Övrigt:

Jordfelsbrytare finns inte installerad i huset.

Kakelugnen är inte sotad och godkänd de senaste åren.

69581421

Försäkringsbesiktning

Besiktningens utlåtande

1. Insamling av upplysningar och handlingar

Fastighetsägaren har ägt fastigheten sedan 1983 och sonen lämnade följande uppgifter har:

- 1986: Utfördes en tillbyggnad mot väster. Detta utfördes i egen regi.
- 1989: Byttes flertalet fönster i huset ut till 3-glas isolerfönster. Detta utfördes i egen regi.
- Takpannorna på huvudbyggnaden byttes ut, dock ej underliggande konstruktioner. Detta utfördes i egen regi.
- 1987: Bytte flertalet gjutjärnsrör ut till plaströr. Gjutjärnsbrunnarna i källaren finns dock kvar. Detta utfördes i egen regi. .
- Cirka 2020/21: Installerades en luft/luftvärmepump. Detta utfördes av fackman.
- Cirka 7 år sedan kopplade något stuprör till kommunens ledning (Nordöstra sidan). Eget arbete.
- Cirka 4-5 år sedan: Golvbrunnen och tidigare nedfart till källaren har grävts igen. Detta pga. att det för senast 7 år sedan tryckte upp vatten via golvbrunnar i källaren. Detta ledde dock ej till några följdskador. Detta utfördes i egen regi.

För några år sedan läckte det in mindre mängd vatten (sovrums öst) via ett rör på vinden, som går ut igenom taket. Detta ledde inte till några följdskador, förutom mindre fuktfläck som finns på innertaket i sovrummet.

2. Besiktning, analys av risker samt rekommendationer om fördjupande undersökningar

Utvändigt / Markförhållanden

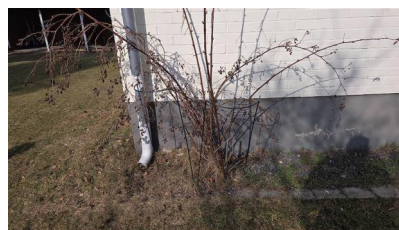
Kondensvatten från luftvärmepumpens utedel leds inte bort från husgrunden.

Detta medför ökad risk för att vatten tränger in i anslutande konstruktioner, vilket i sin tur kan leda till fuktrelaterade skador. Observera att besiktning av byggnadens värmesystem eller värmepumpen inte har ingått i uppdraget.

- Mindre mängd växtlighet finns i anslutning mot grunden.

Rekommenderas att man undviker växtlighet nära grunden då detta kan leda till ökat fuktpåslag mot grunden samt kan påverka dräneringsledningarna.

Utvändigt / Sockel

Det förekommer ytliga sprickor/putssäpp i sockeln. Detta bedöms inte ha orsakat några bakomliggande skador.

69581421

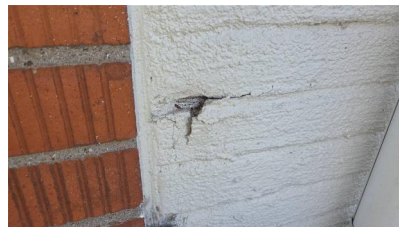
Försäkringsbesiktning

Utvändigt / Fasad

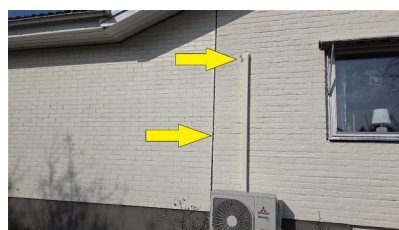
Sprickor / färgfläpp förekommer på framsidan av huset.

Detta bedöms inte ha lett till några bakomliggande skador. Vid osäkerhet med återställandet kontakta fackman.

Otättheter / avsaknaden av fog förekommer i anslutning mellan tillbyggnad och huvudbyggnad samt vid genomföringen för värmepumpens utedel.

Rekommenderas att man fogar / tätar för att förhindra fuktinträning, vilket på sikt kan leda till fuktrelaterade skador i omkringliggande konstruktioner som följd.

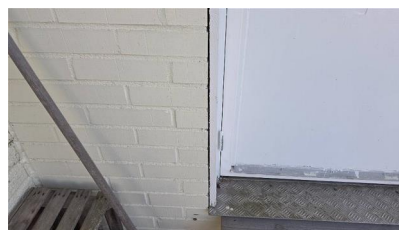
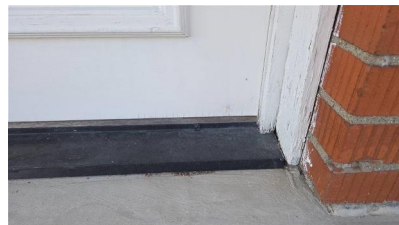

Utvändigt / Dörrar

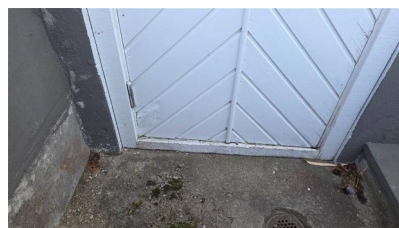
Ytterdörren är i behov av målning/underhåll samt att det noterades otättheter i anslutning mellan tröskelbleck och dörrfoder, både på ytterdörren samt altandörren. Noterades även att dörrtröskel ej finns under källardörren.

Rekommenderas att dörren och dess trädetaljer målas samt att man tätar på lämpligt vis i anslutningen mot fodret, för att förhindra fuktrelaterade skador i kringliggande konstruktioner som följd. Rekommenderas även att tröskelbleck monteras under källardörr.

Rötskador noterades på källardörr.

Rekommenderas att dörren byts ut, alternativt renoveras. Vid osäkerhet kontakta fackman för rätt typ av åtgärd.

69581421

Försäkringsbesiktning

Utvändigt / Fönster

Följande noteringar gjordes på fönsterna:

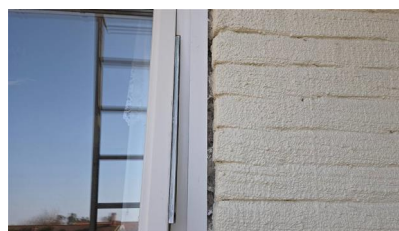
- Fönsterna är i behov av målning/underhåll och det noterades att fönsterblecken sitter löst och har färgflagnig. Rekommenderas att fönsterna/detaljer målas/underhålls för att förhindra framtida rötskador samt för att öka livslängden samt att fönsterblecken monteras fast.

- Otätheter mellan fönsterfoder och yttervägg, vid flertalet av fönsterna. Rekommenderas att man tätar på lämpligt vis för att förhindra fuktrelaterade skador i omkringliggande konstruktioner som följd.

- Isolerglas är äldre.

Befintliga fönster är äldre vilket betyder att tätningen mellan fönsterrutorna kan vara sämre. Detta kan leda till att missfärgning/imma kan uppstå mellan glasrutorna.

- Rensa ljusbrunnen regelbundet från löv/skräp för att förhindra ökat fuktpåslag mot fönster samt grunden.

Utvändigt / Hängrännor / Stuprör

Flertalet stuprör avslutas nära grunden.

Rekommenderas att stuprören avleds från grunden, alternativt kopplas till en ledning/stenkista, för att förhindra ökat fuktpåslag mot huset. Rekommenderas även att hängrännorna rensas regelbundet från löv/mossa för att förhindra översvämning.

Försäkringsbesiktning

Utvändigt / Tak

Yttertaket besiktigades från takstege samt från marken och följande noteringar gjordes:

- Taket är äldre, både tillbyggnaden samt huvudbyggnaden.
- Otätheter förekommer i anslutning mellan plåtdetaljer och anslutande takpannor samt skorsten.
- Inget nockband under nockpannorna, vilket ökar risken för fukt/snöinträning.
- Mossa finns på taket. Rekommenderas att mossan tas bort för att minska på fuktbelastningen på taket samt för en bättre vattenavrinning.
- Vindskivor i behov av målning/underhåll.

Takpannor, plåtdetaljer och underlagspapp har enligt vår bedömning en begränsad livslängd. Eftersom husets taktäckning är äldre samt pga. ovanstående noteringar har det ett minskat motstånd mot vatteninträning. Detta i sin tur kan leda till fuktskador på träläkt och vidare ner i underliggande konstruktioner.

- Underlagstaket på tillbyggnaden består av träfiberskivor.

Eftersom underlagstaket består av träfiberskivor utan yttre täckning av papp under takbeklädnaden, finns risk vid ogynnsam väderlek att regnvatten/snö tränger in i skivskarvar med läckage på vindsutrymmet som följd. Med tiden kan även träfiberskivorna drabbas av fuktskador.

Bruksfog samt vissa tegelstenar har delvis lossnat på skorstenen.

Rekommenderar att fylla upp med nytt bruk samt återmontera tegelstenar, för att förhindra eventuell fuktgenomsläpp samt att tegelstenar fortsätter lossna, alternativt att klä in skorsten med plåt. Rekommenderas även att väderskydd monteras ovan skorstenen, för att skydda mot nederbörd, vilket på sikt kan leda till frostsprängningar. Kontakta fackman vid osäkerhet.

69581421

Försäkringsbesiktning

Utvändigt / Vind

Vindsutrymmet i både huvudbyggnaden och tillbyggnaden har endast delvis besiktigats, från vindsluckan då landgång ej fanns.

Från dessa platser noterades mindre mängd mikrobiell påväxt på underlagstaket samt en del missfärgningar och äldre fuktfläck runt rörgenomföring. Vid besiktningstillfället uppmättes inga förhöjda fuktvärden, närmast luckan samt i fuktfläcken runt rörgenomföringen.

Vi rekommenderar en kompletterande besiktning för att kontrollera hela vinden, när landgångar monterats.

Utvändigt / Altan

Inget att notera.

Utvändigt / Krypgrund

Krypgrunden har ej besiktigats då lucka till utrymmet ej finns, dock finns en ventil i väggen i källaren. Från denna ventil noterades organiskt material på marken samt avsaknaden av åldersbeständig plastfolie på markytan.

Uteluftsventilerade krypgrunder med bjälklag av organiskt material har ofta fuktskador, som kan resultera i mikrobiella skador och i värsta fall rötskador. Om träskyddsbehandlat virke förekommer kan detta även leda till att avvikande lukter sprider sig vidare till boendemiljön.

Vi rekommenderar en kompletterande besiktning när en inspektionslucka installerats.

69581421

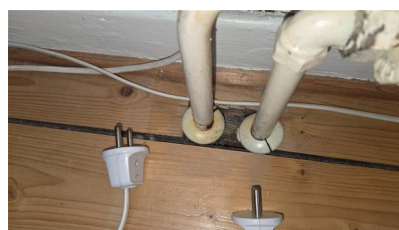
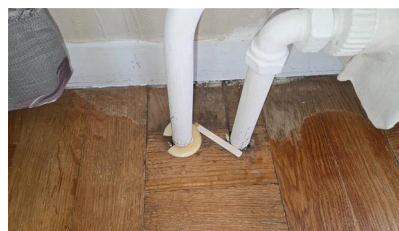
Försäkringsbesiktning

Allmänt hela huset / Allmänt hela huset

Missfärgningar/äldre fuktfläckar noterades på golvet under radiatorn i vardagsrummet. Noterades även otätheter i anslutning mellan radiatorrör och golvet i ena sovrummet.

Vid besiktningstillfället indikerades torra fuktvärden. Rekommenderas att tätningen mellan radiatorrör och golvet åtgärdas för att förhindra fuktinträngning/fuktskador.

- Golvknarr/lutningar förekommer i huset.

Detta är förväntat i ett äldre hus och bedöms inte ha lett till bakomliggande skador och kommer inte att nämnas vidare i protokollet för respektive utrymnen.

- Det finns inga tilluftsventiler i sovrummen, förutom i allrummet och det noterades att badrummet har en äldre typ av mekanisk frånluftsfläkt som rekommenderas bytas ut till en modern fläkt med kontinuerlig fläktdrift.

Den generella rekommendationen enligt dagens normer är att minst halva luftvolymen i bostaden byts ut under en timme, detta för att minska fuktbelastningen på husets konstruktioner samt för att öka förutsättningarna för en sund inomhusmiljö.

Det så kallade självdraget behöver ofta förstärkas i äldre hus då värmekällor som ved/olja/pellets pannor blir mer och mer ovanliga. Ett typiskt sätt att förstärka självdraget är att installera våtrumsfläktar (typ Paxfläkt) och friskluftsventiler. Observera att detta är typiska åtgärder. För att säkerställa en fullgod ventilation enligt dagens normer rekommenderar vi kontakt med ventilationsfackman för lämpliga åtgärdsförslag. Observera att ventilationssystemet inte omfattas av besiktningen.

69581421

Försäkringsbesiktning

Elanläggningen samt rör/värmesystem i huset är delvis äldre. Noterades även att gruppförteckning ej finns för elcentralen samt att det saknas skyddsglas på vissa utav säkringshuvorna. Fuktfläckar noterades på värmerören samt att dessa ej var tillräckligt förankrade, men inga pågående läckage noterades vid besiktningstillfället.

Detta behöver inte betyda några större fel i sig, men elanläggningen och rör/värmesystemet i huset kan ha brister eller nedsatt funktion på grund av sin ålder vilket i värsta fall kan leda till brand, personskador och läckage.

Vi rekommenderar att fackmän kontaktas för att kontrollera husets elanläggning samt rör/värmesystem, och för att hjälpa er med eventuella åtgärder. Observera att ingen besiktning av husets elanläggning samt rör/avlopp/värmesystem har ingått i uppdraget.

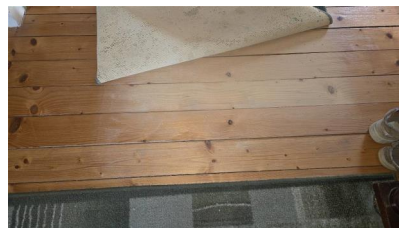

Entréplan / Entréhall

Lös träplanka.

Detta bedöms inte ha lett till bakomliggande skador.

- Spricka finns i skarven mellan murstock och vägg. Förekommer även ytliga sprickor på andra väggar.

Detta anses vara en estetisk skada och bedöms inte ha lett till bakomliggande skador.

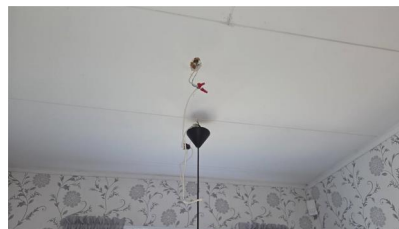

Entréplan / Matplats

Löst hängande elkablar.

Rekommenderas att lösa elkablar förankras, för att förhindra personskador. Vid osäkerhet kontakta elektriker.

69581421

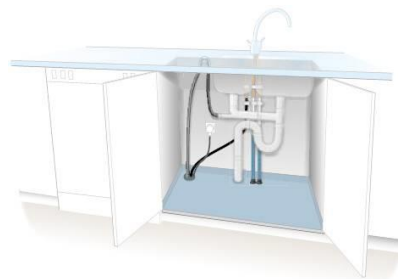
Försäkringsbesiktning

Entréplan / Kök

Fuktskydd i plast saknas i diskbänkskåp, under kyl/frys samt diskmaskin. Finns dock en läckagevarnare i diskbänkskåpet, vilket minskar risken för större fuktskador.

Utan fuktskydd är det svårt att upptäcka läckage från rörledningar. Vatten kan då tränga in i omkringliggande konstruktioner och orsaka fuktskador. För att upptäcka eventuella läckage, installera ett fuktskydd. Rekommenderar även att avloppslangen från diskmaskinen fästs upp i undersida bänkskiva enligt gällande monteringsanvisning.

Funktionskontroll av jordade eluttag.

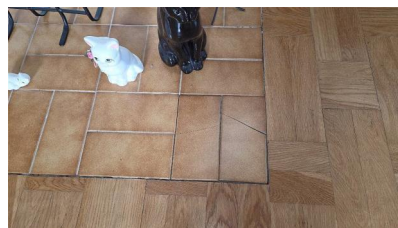
Vid stickprovskontroll av jordade eluttag noterades inga avvikelser.

Entréplan / Vardagsrum

Spricka samt lösa klinkerplattor.

Detta anses vara en estetisk skada och bedöms inte ha lett till bakomliggande skador.

Entréplan / Allrum (Tillbyggnation)

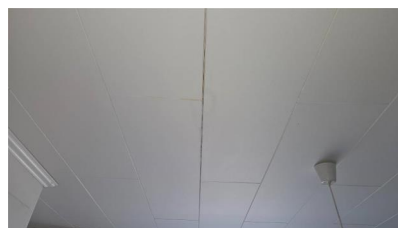
Inget att notera.

Entréplan / Sovrum öst

Fuktfläck på innertaket.

Vid besiktningstillfället indikerades torra fuktvärden. Ägarens son uppger att detta är från ett tidigare mindre läckage från taket/vinden. Läs även vidare om detta under punkten "Vind".

69581421

Försäkringsbesiktning

Entréplan / Sovrum sydöst

✓ Inget att notera.

Entréplan / Sovrum sydväst

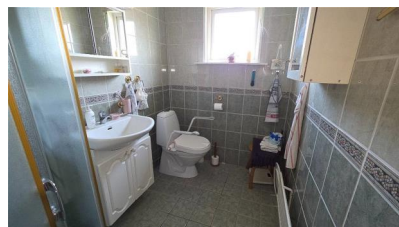
✓ Inget att notera.

Entréplan / Badrum

🔍 Våtutrymmet har äldre yt-/tätskikt.

Utrymmet är äldre och har passerat tiden för sin tekniska livslängd.

Renovering av utrymmet rekommenderas. Kontakta en behörig våtrumsentreprenör för en renovering. I samband med renoveringen bör omkringliggande konstruktioner kontrolleras för att upptäcka eventuella följdskador. Vid framtida renovering rekommenderas att man följer dagens gällande branschregler.

- Vid funktionskontroll av jordat eluttag noterades att eluttaget ej fungerade och saknade jordkabel.

Läs vidare under punkten "Allmänt hela huset", angående äldre elanläggning.

Källarplan / Allmänt hela källaren

⚠️ Källare har alltid en naturlig fuktpåverkan utifrån mot källarens golv samt ytterväggar. Det utvändiga fuktskyddet och dräneringen är äldre vilket innebär att dessa kan ha nedsatt funktion/brister på grund av sin ålder. Det är inte alltid det viktigaste att utföra en omdränering, om man inte upplever stora fuktgenomslag i källaren.

Som rekommendation bör man därför undvika organiska och täta material mot golvytor och ytterväggar. Observera att det förekommer organiska material i flertalet utrymmen i källaren. Det är också viktigt att källaren hålls uppvärmd för att hålla ett bra klimat i källaren. De ytskikt som lämpar sig i en källare är exempelvis puts på ytterväggar som målas med lämplig färg (exempelvis silikat) och på golven är det bra om man har rent betonggolv alternativt målat med rätt typ av färg eller beläggning med klinker.

69581421

Försäkringsbesiktning

Förekommer ytliga sprickor på vissa utav källarytternväggarna.

Detta bedöms inte ha lett till bakomliggande skador och kommer inte att nämnas vidare i protokollet för respektive utrymmen.

- Rinnmärken på väggen.

Vid besiktningstillfället indikerades torra fuktvärden. Detta bedöms inte ha lett till bakomliggande skador. Ägarens son uppger att det tidigare hängt hylla/föremål på väggen som orsakat rinnmärkena.

- Stickpropp från direktverkande element från badrummet hänger löst vid trappan.

Rekommenderas att elektriker kontaktas för att hjälpa er med rätt åtgärd. Läs vidare under punkten "Allmänt hela huset".

Källarplan / Hall

Inget att notera.

Källarplan / Matförråd

- Ärgad koppling.

Läs vidare under punkten "Allmänt hela huset", angående äldre värmerör/anläggning.

69581421

Försäkringsbesiktning

Källarplan / Groventré

- Missfärgningar noterades i vägghörn.

Så länge man undviker organiska material mot väggen, bedöms risken för skador som mindre. Läs även vidare under punkten "Allmänt hela källaren", angående äldre fuktskydd samt naturlig fuktpåverkan utifrån.

Källarplan / Förråd 1

Gjutjärnsbrunn finns i utrymmet.

Vid framtida renovering av utrymmet rekommenderas att gjutjärnsbrunnen byts ut till en typgodkänd golvbrunn. Detta gäller även för brunnen i pannrum/tvättstuga.

Källarplan / Allrum

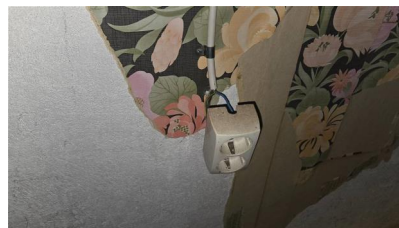
- Tapeter/organiska material finns på väggarna.

Läs vidare om detta under punkten "Allmänt hela källaren", då detta avråds i källarutrymmen.

- Eluttag hänger löst. Rekommenderas att eluttaget monteras fast för att förhindra personsador.

Läs vidare om äldre elanläggning samt att elektriker bör kontaktas för kontroll och eventuella åtgärder under punkten "Allmänt hela huset".

Källarplan / Verkstad

Inget att notera.

69581421

Försäkringsbesiktning

Källarplan / Pannrum/tvättstuga

Funktionskontroll av jordade eluttag.

Vid stickprovskontroll av jordade eluttag noterades inga avvikelser.

Relevant fuktindikering har ej utförts i detta utrymme pga. den naturliga fuktpåverkan som finns utifrån/från marken.

Med vänliga hälsningar
Anticimex

Arian Nareman
Namn

Kristianstad
Kontor

2026-03-12
Datum

69581421

Försäkringsbesiktning

Vad man kan förvänta sig av ett hus

Ett hus kräver kontinuerligt underhåll, då alla byggnadsdelar från grunden till taket och även samtliga installationer, utsätts för dagligt slitage. De flesta hus har någon form av brister och fel i form av skador eller risk för skador. Lättast att upptäcka är skador i synliga delar som golv- och väggbeklädnader. Även de delar av byggnaden som man inte ser utsätts för dagligt slitage, exempelvis fuktisoleringen mot en källaryttervägg eller en dräneringsledning. Olika typer av fuktpåverkan är det vanligaste problemet. Fuktisolering och en dräneringsledning har en begränsad livslängd. En äldre dräneringsledning eller fuktisolering har normalt utsatts för sådant slitage att man kan förvänta sig att funktionen är nedsatt. En kryppgrund eller en vind utsätts för olika stora fuktbelastningar beroende på årstid, användning och geografi. Detsamma gäller konstruktioner på betongplatta, exempelvis golv i gillestugor.

Tätskiktet i ett våtrum kan vara utformat på olika sätt. Plastmattor på väggar och golv fungerar både som ytskikt och tätskikt. På plastmattor är det relativt enkelt att se om skador eller brister finns. Kakel och klinker fungerar som ytskikt i våtrum och tätskiktet finns under plattorna. Det går därför inte att göra en bedömning av skicket och tätheten hos materialet eller om det saknas tätskikt. Det är viktigt att tätskiktet är rätt monterat. Utföranden som inte är fackmässigt utfört drabbas ofta av skador.

Anticimex beskrivning av ord i besiktningsprotokollet

Anlöpta/Anlöpning	Gråaktig fuktskada på eller mellan en isolerglasruta.
Asbest	Asbest är ett ämne som är vanligt förekommande i äldre byggnader. Asbest kan finnas i exempelvis eternit som tidigare användes som konstruktionsmaterial bl.a. för tak, fasad och väggar. Asbest kan även finnas i murbruk/fix/fog, mattlim, golvbeläggningar ventilationstrummor, isoleringsmaterial etc. Sedan 1982 är det förbjudet att använda asbest. Asbest förbjöds att användas i nya produkter och material men asbest kan finnas i äldre produkter och byggnaden.
Bjälklag	Den del av byggnaden som golvet vilar på mellan två våningar eller mot grundläggningen.
Blindbotten	Undersidan av ett bjälklag i en kryppgrund eller torpargrund.
Boardskivor	Träfiberskivor som exempelvis används som blindbotten eller underlag för yttertak.
Dagvattensystem	Ett dagvattensystem med ledningar ska transportera bort det vatten som kommer från husets tak, vanligtvis via hängrännor och stuprör.
Dränering	Dränering ska bestå av dräneringsledning samt ett dränerande material utanför och under grunden. Dräneringen har som funktion att hindra grundvattnet och ytvattnet att komma i kontakt med betongplattan och i förekommande fall även källargrundmuren, se vidare dagvattensystem och källarens utvändiga fuktskydd.
Flytande golv	Golvkonstruktion ovanpå en gjuten betongplatta som vanligtvis inte har någon infästning vare sig mot golv eller vägg. Kan bestå av golvskivor eller bräder som ligger antingen ovanpå en hård isoleringsskiva av cellplast, papp eller distanserande matta.
Fuktkvot (FK)	Fuktkvoten beskriver fuktmängden i ett material. Fuktkvoten beskriver förhållandet mellan vikten vatten i ett material i förhållande till vikten torrt material och uttrycks i %. Vid 17% Fk finns det risk för mikrobiell tillväxt.
Fördelningsskåp	Fördelningsskåp för golvvärmeslingor och/eller vatten med vattentätbotten och bakstycke försett med skvallerrör som mynnar ut i ett utrymme där det lätt kan upptäckas.
Kryppgrund	Typ av grundläggning där husets väggar och bjälklag vilar på sockel/grundmur. Utrymmet innanför grundmursväggarna är oftast krypbart (utrymmet mellan mark och undersidan av bjälklaget).
Källarens utvändiga fuktskydd	Källarens utvändiga fuktskydd består normalt av tre delar. Dagvattensystem, dränering samt fuktskydd. Fuktskyddet kan vara en värmeisolering med dränerande funktion eller en fuktspärr i ett vattentätt material.
Läkt (strö- och bärläkt)	Trälister som takpannor hängs fast på. Kan även ligga under ett plåttak.
Lättbetong	Ett byggnadsmaterial i forma av block, balkar och element. Jämfört med vanlig betong har lättbetong lägre vikt och sämre hållfasthet, men bättre värmeisoleringsegenskaper. Blåfärgad lättbetong (blåbetong) kan ge ifrån sig radon. Se vidare beskrivningen av Radon.
Markplan	Det plan som ligger i kontakt med marken, dvs det nedersta planet i huset.
Mikrobiell lukt	Lukt som bildas av mögel, röta eller bakterier.
Mikroorganismer	Samlingsnamn för mögel, röta och bakterier.
Okulär besiktning	Besiktning som utförs med hjälp av syn, lukt, känsel och hörsel utan att ingrepp görs i huset.

69581421

Försäkringsbesiktning

Platta på mark	Husgrund av en gjuten platta i betong under hela huset. Plattan är normalt tjockare (förstyvad) under ytterväggar och bärande innerväggar. Inngolv ligger direkt ovanför den gjutna plattan, antingen uppreglat, flytande eller med ett ytskikt direkt på plattan.
Relativ fuktighet (RF)	Luftens fuktighet mäts i relativ fuktighet (RF). RF är enkelt uttryckt ett mått på hur mycket vatten som luften innehåller vid en viss temperatur och anges i %. Vid 75% RF finns det risk för mikrobiell tillväxt.
Radon	Osynlig, luktfri radioaktiv gas som bildas då grundämnet radium sönderfaller. Radon kan förekomma i byggnadsmaterial blå lättbetong (blåbetong) eller i marken. Enda sättet att upptäcka radon är att göra en mätning. Blåfärgad lättbetong har använts som byggnadsmaterial från slutet av 1920-talet till slutet av 1970-talet. Radon kan även förekomma i vatten
Råspont	Hyvlade och spontade brädor som exempelvis används som yttertakspanel eller blindbotten.
Syll (syllkonstruktion)	Underliggande träregel i väggen där väggen vilar mot grunden.
Taktäckning	Takmaterial som fungerar som väderskydd kan bestå av betongpannor, tegelpannor, plåt, tjärpapp, gummiduk, eternit etc.
Torpargrund	Typ av grundläggning där husets väggar och bjälklag vilar på sockel/grundmur. Utrymmet innanför sockeln/grundmuren är oftast inte krypbart. (utrymmet mellan mark och undersidan av bjälklaget.)
Tryckimpregnering	Metod för att rötskydda trä. Används främst för träkonstruktioner utomhus men kan också finnas inomhus, exempelvis i syllar.
Uppreglat golv	Träkonstruktion som bildar golv ovanpå en gjuten betongplatta.
Utreglad vägg	Träkonstruktion som bildar vägg innanför en murad eller gjuten källaryttervägg.
Yttertakspanel/ underlagstak	Takmaterial som ligger direkt mot takstolarna och fungerar som underlag för taktäckningen som kan bestå av råspont, boardskivor, eternit etc.

Försäkringsbesiktning

Besiktningens omfattning

Syfte

Försäkringsbesiktningen har till syfte att avgöra om och till vilken omfattning Dolda Fel-Försäkring kan tecknas i Anticimex Försäkringar AB. Besiktningen och protokollet är också en viktig del av beslutsunderlaget vid en fastighetsaffär och ger både säljaren och köparen en bild av byggnadens skick inför överlåtelsen. Besiktningen ersätter inte köparens undersökningsplikt utan är en del av undersökningsplikten.

Vem har rätt till besiktningsprotokollet

Besiktningsprotokollet upprättas av Anticimex Försäkringar AB.

Rätt till besiktningsprotokollet har också uppdragsgivaren. När säljaren är uppdragsgivare har också köparen samma rätt till protokollet som säljaren, se även under Ansvar och Reklamation.

När säljaren är uppdragsgivare rekommenderar Anticimex köparen att beställa en så kallad besiktning genomgång innan köpet genomförs. Vid en besiktning genomgång går besiktningsteknikern igenom besiktningsprotokollet med köparen så att denne får samma information som säljaren fått.

Observera att Anticimex ansvar gäller för en fastighetsöverlåtelse. Om köparen i överlåtelsen i sin tur säljer fastigheten kan aktuell protokoll inte användas och Anticimex har således inte ansvar för besiktningen mot köpare i senare överlåtelser. Detta protokoll kan endast användas i fastighetsaffär förmedlad av Fastighetsbyrån.

Vad besiktningsteknikern gör

Besiktningen innehåller flera moment och resultatet av varje moment noteras i besiktningsprotokollet. Besiktningsuppdraget är slutfört när besiktningsprotokollet har skickats till uppdragsgivaren.

Upplysningar

Om köparen eller säljaren är med vid besiktningen så går Anticimex besiktningstekniker igenom vad som ska göras under besiktningen och ställer frågor om byggnaden. Om teknikern får ta del av handlingar och muntliga upplysningar om byggnaden så antecknas dessa i besiktningsprotokollet.

Teknikern kontrollerar inte riktigheten i lämnade handlingar och upplysningar. Uppgifterna som har lämnats är inte en garanti för att inga fel kan förekomma.

Besiktning

Om inte annat särskilt anges i uppdragsbekräftelsen så besiktigas fastighetens huvudbyggnad och i förekommande fall även garage/- carport. Besiktningsteknikern besiktigar tillgängliga utrymmen som kan nås genom anvisade dörrar, inspektionsluckor och liknande. Fönster och dörrars öppning- och stängningsfunktion kontrolleras stickprovsmässigt. Utvändiga ytor som fasader och tak besiktigas också. Fasader besiktigas från marken och tak besiktigas från marken eller från uppställd, säkrad och godkänd stege mot takfot eller i de fall det är möjligt på ett säkert sätt från takstege. Besiktningen är huvudsakligen en okulär besiktning där byggnadens skick och funktion kontrolleras. Med okulär besiktning menas det man kan se och känna utan ingrepp i byggnaden.

Fuktindikering

Förutom den okulära besiktningen utför besiktningsteknikern fuktindikering på något eller några ställen i våtrummen för i möjligaste mån upptäcka vattensador. I besiktningsprotokollet framgår det vilket utslag fuktindikatorn visar. Ibland är det inte möjligt att göra en fuktindikering som visar ett relevant resultat. I sådana fall framgår detta i besiktningsprotokollet. Det är viktigt att veta att en fuktindikering inte är jämförbar med en mer ingående fuktmätning.

Kontroll av konstruktion

Besiktningen innehåller också en kontroll av konstruktion i syfte att upptäcka fukt- och lukterrelaterade skador. Kontroll av konstruktion kan innebära att provhål behöver utföras.

Kontroll av konstruktion görs på följande ställen där delar av stommen kan vara i kontakt med grundläggningen: I byggnader med platta på mark, källare eller suterrängvåning görs normalt minst två kontroller per markplan. Denna kontroll utförs förutsatt att det finns uppreglade eller flytande golv och vid upp- eller utreglade väggar i anslutning till grundkonstruktionen.

Har byggnaden platta på mark utan uppreglade eller flytande golv görs normalt minst två kontroller av väggstyllarna.

69581421

Försäkringsbesiktning

Har byggnaden kryp- eller torpargrund med bottenbjälklag av organiskt material görs normalt kontroll av syll underifrån. I vissa fall kan det bli nödvändigt att uppdragsgivaren tar upp en lucka eller utför någon motsvarande åtgärd för att möjliggöra relevant kontroll av syll och grund.

Fuktmätning utförs i vissa känsliga konstruktioner. Teknikern mäter relativ fuktighet (RF) och/- eller fuktkvot (FK). Då fuktmätningen utförs stickprovsmässigt så kan det finnas högre fuktvärden på andra ställen än där fuktmätningen utförs.

Bedömning av installationer

I besiktningsprotokollet noterar besiktningsteknikern för en lekman uppenbara okulära brister/skador i invändiga installationer för ventilation, uppvärmning, el, vatten- och avlopp, murstock och eldstäder. I kök och våtrum görs också stickprovsmässig indikation av skyddsjord. Några andra undersökningar än stickprovsmässig indikationskontroll av skyddsjord i kök och våtrum görs ej, dessa typer av undersökningar kräver i allmänhet tekniker med särskild behörighet för respektive installation. För en mer omfattande undersökning av installationerna rekommenderar vi att kontakt tas med sakkunnig på respektive område. Bedömningarna och rekommendationerna kan också grunda sig på säljarens uppgifter, allmänt kända ålders- och/eller försäkringsmässiga avskrivningar och/eller andra uppenbara indikationer på fel.

Bedömning av altaner, uterum och trappor

Vid bedömning av altaner, uterum utvändiga trappor och andra likvärdiga konstruktioner i anslutning till markplan och i direkt anslutning till byggnaden görs en okulär funktionsbesiktning utan ingrepp eller mätningar.

Gradering av upptäckta brister, risker och skador

I besiktningsprotokollet gör besiktningsteknikern noteringar om det som har framkommit vid besiktningen. Iakttagelserna graderas efter hur allvarliga bristerna eller skadorna är och om det finns särskilda risker.

Om teknikern inte upptäcker något som avviker från vad som kan förväntas av en viss byggnadsdel så noteras även detta i protokollet.

Undantag och begränsningar

Anticimex besiktning omfattar inte

- Ingrepp, analyser, mätningar, provtryckning och liknande som inte anges under rubriken Besiktningens omfattning ovan.
- Radonmätning, kontroll av vattenkvalitet eller vattenkvantitet, kontroll av system för el*, värme*, vatten*, ventilation* och avlopp* samt kontroll av maskinell utrustning, eldstäder*, rökgångar, murstock*, oljepanna, simbassänger, andra markanläggningar så som murar och stenanläggningar samt marken.
- Att notera eller anmärka på bagatellartade förhållanden.
- Att notera eller anmärka på estetiska eller arkitektoniska förhållanden som inte påverkar byggnadens funktion eller nyttjandet av byggnaden.
- Att notera, anmärka på eller undersöka om byggnads- eller konstruktionsmaterial innehåller eller kan innehålla asbest eller radon.
- Undanflyttning av lösöre såsom exempelvis mattor, sängar, soffor eller bokhyllor.

*En invändig okulär besiktning görs dock för att upptäcka för en lekman uppenbara skador/ brister, se ovan under Bedömning av installationer. *Observera att krav på ersättning för dolt fel avseende installationer märkta* omfattas av Dolda Fel-Försäkringen. Se försäkringsvillkoren och produktblad på www.fastighetsbyran.se.*

Uppdragsgivaren ansvarar för

- Att fastighetsägaren godkänner provhåltagning i byggnaden.
- Att fastighetsägaren lämnar uppgifter om tidigare skador eller om misstanke finns om fukt, röta, mögel, skadeinsekter eller vattenskador. Fastighetsägaren ska också upplysa om andra omständigheter som kan ha betydelse för besiktningen.
- Att fastighetsägaren bereder Anticimex besiktningstekniker tillträde för undersökning av alla utrymmen i byggnaden och upplyser om var dörrar och inspektionsluckor är belägna.
- Att fastighetsägaren noggrant efterföljer eventuella instruktioner som meddelas av Anticimex, exempelvis avseende tillhandahållande av godkända stegar, borttagande av lösöre och andra förberedelser för att möjliggöra besiktningen.

Försäkringsbesiktning

Betalning för försäkringsbesiktning

Ersättning för Försäkringsbesiktningen ingår i den premie som faktureras uppdragsgivaren i samband med tecknande av försäkring. Om uppdragsgivaren väljer att inte teckna försäkring efter utförd besiktning men fullföljer försäljningen har Anticimex rätt att fakturera uppdragsgivaren för besiktningen efter gällande prislista. Om en kompletterande besiktning eller en ombesiktning utförs efter beställning av kund kommer även sådan besiktning faktureras separat efter då gällande prislista.

Ansvar

För att protokollet ska få användas i annat syfte eller av en annan person, än vad som framgår under rubrikerna Syfte och Vem har rätt till besiktningsprotokollet, så måste Anticimex godkänna detta skriftligen. I annat fall tar Anticimex inget ansvar för protokollets innehåll. Om uppdragsgivaren eller annan som har rätt till besiktningsprotokollet menar att annan information framkommit muntligen än vad som framgår av besiktningsprotokollet så ska personen i fråga omedelbart vid mottagandet av protokollet begära skriftlig komplettering. Sådan begäran om komplettering ska ske skriftligen till Anticimex. Begärs inte en sådan komplettering så kan inte uppdraget reklameras med hänvisning till den muntliga informationen.

Om Dolda Fel-Försäkringen inte tecknas och försäljning inte fullföljs med Fastighetsbyrån ansvarar Anticimex för innehållet i besiktningsprotokollet i enlighet med villkor som levereras separat i samband med fakturering av uppdraget, och under förutsättning att besiktningsuppdraget betalats. För villkor se även www.anticimex.se "Anticimex Överlåtelsebesiktning Nivå 2".

Reklamationer

Vid missnöje med Anticimex AB (nedan Anticimex) utförande av uppdraget eller anmärkning mot Anticimex i övrigt så ska skriftlig reklamation göras till det Anticimexkontor som utfört uppdraget. Reklamationen ska göras snarast möjligt efter att felet upptäcktes eller borde ha upptäckts, reklamation ska i alla händelser ske senast inom tre år från besiktningstillfället. Om reklamation inte görs enligt ovan så får inte eventuella fel göras gällande. Anticimex ansvar är under alla förhållanden begränsat till 1 000 000 kronor för det här besiktningsuppdraget. Anticimex friskriver sig för samtliga skador och krav understigande 10 000 kronor. Om säljaren är uppdragsgivare kan köparen reklamera besiktningen och Anticimex tar samma ansvar mot denna som om köparen själv varit uppdragsgivare.

Besiktningsprotokoll och tecknande av försäkring

För att kunna teckna försäkringen får protokollet vid köpekontraktets undertecknande inte vara äldre än 12 månader. Efter 12 månader krävs att en ombesiktning utförs. Ombesiktningen beställs hos lokalt Anticimexkontor och faktureras separat.

Personuppgifter, kunduppgifter, besiktningsprotokoll mm.

I samband med uppdraget behandlar Anticimex personuppgifter hänförliga till bland andra kunder, försäkringstagare, försäkringshavare, betalare och kontaktpersoner. Vi samlar främst in uppgifterna från din mäklare i samband med köp eller försäljning av fastighet, lägenhet eller byggnad. Vi kan också komma att samla in uppgifter direkt från dig.

De uppgifter vi behandlar är namn-, adress- och kontaktuppgifter, personnummer och i vissa fall även uppgifter om vissa ekonomiska förhållanden, t.ex. om en kreditupplysning behöver tas. Om uppdraget beställs av en presumtiv köpare kan vi komma att behandla uppgifter om säljaren för att kunna utföra uppdraget. Vi samlar även in och behandlar uppgifter om fastigheter, byggnader, verksamheter och andra serviceobjekt.

Ändamålet med vår behandling är att vi ska kunna teckna, fullgöra och administrera avtal i syfte att tillhandahålla våra tjänster till dig. Dina personuppgifter används främst för att boka, genomföra och protokollföra uppdraget. Den rättsliga grunden för behandlingen är att fullgöra avtalet med dig. Dina uppgifter kan även behandlas för marknadsföring, sammanställning av marknads- och kundanalyser samt statistik, med grund i Anticimex berättigade intresse.

Uppgifterna vi samlar in är avsedda att i första hand användas av bolag inom Anticimex-gruppen, men personuppgifter kan komma att lämnas ut till andra företag, föreningar och organisationer som Anticimex-gruppen samarbetar med, exempelvis ditt försäkringsbolag, fastighetsmäklare och banker, samt till myndigheter när det föreligger skyldighet därom enligt lag. I det fall uppdraget är kopplad till en överlåtelseförsäkring kan besiktningsprotokollet delas med både köparen och säljaren i affären, samt med presumtiva köpare. Dina personuppgifter sparas hos oss i 10 år, eller, om uppdraget kopplas till en försäkring, 10 år efter försäkringens upphörande.

Mer information om hur vi behandlar dina personuppgifter, dina rättigheter enligt dataskyddsförordningen och hur du utövar dem finner du på anticimex.se/integritetspolicy. Om du önskar kontakta oss med anledning av vår hantering av dina personuppgifter, ställa frågor eller lämna klagomål är du välkommen att kontakta oss på gdpr@anticimex.se, ringa till vår kundtjänst eller använda någon av de andra kontaktvägarna listade i vår integritetspolicy. Om du anser att vi behandlat dina uppgifter i strid med dataskyddsförordningen har du även rätt att inge klagomål till Integritetsskyddsmyndigheten (IMY).

69581421

Här ger vi dig våra rekommendationer avseende tekniska livslängder för det vanligaste konstruktioner, material och installationer/ produkter.

Konstruktioner och material i ett hus har alla olika förväntade tekniska livslängder. Den tekniska livslängden beräknas utifrån ett normalt underhåll, men kan påverkas av många faktorer såsom val av material, utformning, miljö, geografisk zon och andra externa faktorer.

Invändigt

Installationer

Värmepump.....	15	Avloppsledningar.....	25
Luft/luft värmepump.....	10	äldre plast (pvc).	
Varmvattenberedare.....	15	Före mitten 70-tal	
och expansionskärl		Avloppsledningar.....	40
Varm- och kallvatten.....	50	modernare plast (pvc). Efter	
ledning (stambyte)		mitten 70-tal	
Elcentral och kablar etc.....	45	Avloppsledningar, gjutjärn..	50
Golvvärme, el.....	20	Värmeledningar, stål	-
Golvvärme, vatten.....	30	Anges ej. den tekniska livslängden	
		påverkas av syre i vattnet	

Våtutrymmen

Plastmatta som ytskikt.....	25
Keramik, äldre.....	15
tätskikt före 1995	
Keramik, modernare.....	30
tätskikt efter 1995	
Våtrumstapet.....	15
Målning, väv.....	10

Vitvaror

Kyl, frys, diskmaskin.....	10
tvättmaskin, spis etc.	

Tips!

Det bästa sättet att uppnå och förhoppningsvis förlänga den tekniska livslängden är att regelbundet underhålla ditt hus genom exempelvis kontroller, rengöring, service, målning och mindre reparationer.

Utvändigt

Tak

Papp, fuktisolering tjära på.....	20	Korrugerad takplåt med.....	35
lågglutande takkonstruktion		underlagspapp	
Gummiduk på lågglutande.....	30	Band/skivtäckt plåt.....	40
takkonstruktion		Plåt detaljer t.ex. runt skor-	35
Underlagspapp under.....	30	sten, rännalar, ventilation etc.	
takpannor		Asbestcementskivor/eter-	35
Tegel och betongpannor.....	40	nitskivor (riskavfall)	
Hängrännor och stuprör.....	25	Skorsten, murad.....	40
Enklare plåttak monterade.....	20	Skorsten, plåt/stål.....	25
med skruv, spik el klippis			

Fasad

Träpanel.....	40
Plåt.....	40
Tegel.....	50
Puts.....	30
Asbestplattor.....	40

Fönster / Dörrar

Trä.....	40
Plast.....	25
Aluminium.....	50
Isolerglasfönster.....	25
(isolerglaskassett)	

Dränering källaryttvägg

Äldre utvändigt.....	20
fuktskydd typ asfalts-	
strykning	
Modernare fuktskydd.....	30
och vertikal fuktisolering	
Dräneringsledning och.....	30
dagvattenledning	

Har du frågor?

Hör av dig till oss om du har frågor eller vill veta mer om Anticimex och våra tjänster.

Krypgrund

Mer än varannan krypgrund drabbas tyvärr av fuktskador

Krypgrunden tillhör den del av ett hus som oftast drabbas av problem med fukt och mögel. Kostnaden för att komma till rätta med problemen kan bli hög och vanliga villaförsäkringar täcker sällan utgifterna. Att ha koll på sin krypgrund är därför en bra investering.

Före 1940 och 50-talet byggdes i första hand hus med torpargrunder. På den tiden eldade man året runt och murstocken värmden upp luften i grunden. Ofta var golvisoleringen bristfällig, vilket även bidrog till att värme från bostaden läckte ner till grunden. Detta innebar att torpargrunden höll en jämn temperatur året runt, vilket inte skapade fuktproblem.

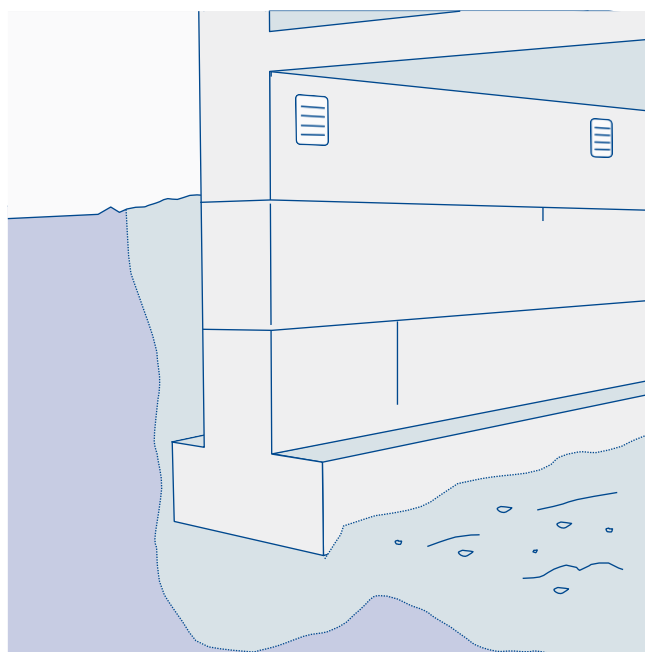
Därefter byggdes mestadels andra typer av grunder, men på 1970-talet började man åter bygga torpargrunder, som numera kallas uteluftsventilerade krypgrunder.

I dag värmer vi upp våra hus på andra sätt och har välisolerade golvbjälklag, vilket kan orsaka fuktskador i krypgrunden.

Fukt och mögel uppstår på grund av kondensation

Problemet med uteluftsventilerade krypgrunder är att de på vintern endast får ett litet värmetillskott. Det medför att de förblir kalla även under en stor del av sommarhalvåret. På sommaren ventileras dock varm uteluft in som kyls ned i grundens kalla miljö. Högre luftfuktighet uppstår och, i värsta fall, kondens.

I denna fuktiga miljö finns risk att mikroorganismer, till exempel mögel, bakterier och röta, utvecklas. Tillförs ytterligare fukt till krypgrunden, exempelvis via vattensom läcker in eller fukt som avges från mark och grundmurar, ökar risken för mikrobiell påväxt (mögel, bakterier och röta). Detta kan dessutom orsaka en obehaglig lukt som kan spridas till boendemiljön.

När varm luft ventileras in i en kall krypgrund, kyls luften ned och kondensation uppstår. Det kan i sin tur leda till fukt- och mögelskador.

En avfuktare håller luftfuktigheten låg

Bland de vanligaste och säkraste åtgärderna för fuktiga krypgrunder är att förse dem med en fast monterad avfuktare som sänker fuktigheten i grunden, och fungerar även i låga temperaturer, en så kallad sorptionsavfuktare. I samband med installationen bör marken i krypgrunden täckas med ett avdunstningsskydd, till exempel kraftig plastfolie, och eventuella ventiler i grundmurarna sätts igen.

Tips

För mer information om fuktproblem i krypgrunden, kontakta oss på 075-245 10 00.

Källare

Genom att fuktskydda utifrån undviks invändiga problem

Många fuktskador i källare uppstår på grund av att vatten utifrån tränger igenom husets grund. Vattnet kommer från marken under och runt huset. Fuktkan vara svåra att upptäcka och när de väl är synliga kan skadan vara utbredd och kostsam att åtgärda.

För att säkra din källare mot fuktskador bör den ha ett utvändigt fuktskydd som består av tre olika delar:

1. Dagvattensystem

Ett dagvattensystem med täta ledningar ska transportera bort det vatten som kommer från husets tak, vanligtvis via hängrännor och stuprör. Dagvattensystemet ska klara av att ta hand om stora mängder vatten: Vid exempelvis 20 mm regn på ett 150 m² stort tak så måste 3 000 liter vatten transporteras bort via dagvattensystemet.

2. Dränering

Dräneringen består av en dräneringsledning samt ett dränerande material utanför och under källaren, till exempel grus eller singel som släpper igenom vatten. Materialet har som funktion att hindra grundvattnet och ytvattnet att komma i kontakt med källarens ytterväggar eller golv. Det har dessutom en funktion att vara kapillärbrytande, det vill säga, att det inte suger åt sig vatten under källaren.

3. Fuktskydd

Ett fuktskydd mot källarens ytterväggar kan vara en värmeisolering som även har en dränerande funktion eller en fuktspärr i ett material som är vattentätt. Tidigare gjordes ofta en asfaltstrykning där källarväggens utsida tätades med flytande asfalt. Nu för tiden används till exempel plastmaterialet HD-polyeten. Det är viktigt att fuktskyddet kompletteras med en vattentätning av skarven mellan källarens yttervägg och betongplattan.

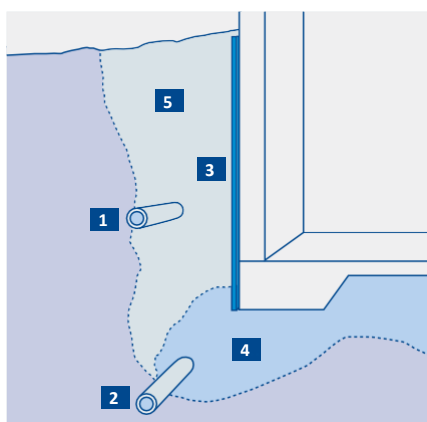
Att tänka på

En källares utvändiga fuktskydd har en begränsad livslängd, och riktigt gamla källare uppbyggda med natursten kan varasvåra att dränera om. Om du har frågor om detta bör du ta kontakt med markentreprenörer och materialleverantörer.

Tips

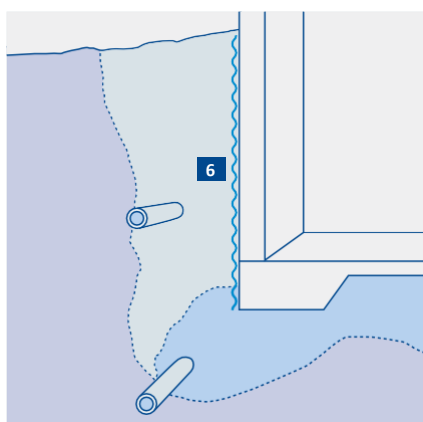
Läs boken "Källare", som ingår i serien Fuktsäkerhet i byggnader som distribueras av Svensk Byggtjänst.

För mer information om fuktproblem i källare, kontakta oss på 075-245 10 00.

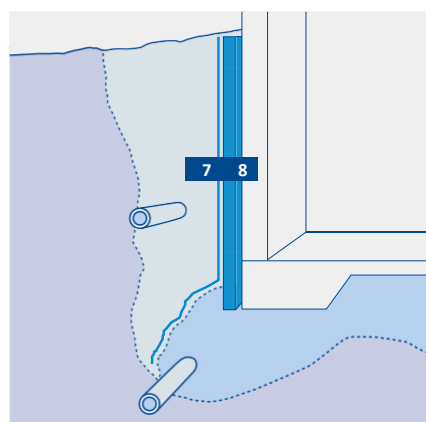
Fuktspärr med asfaltstrykning

1. Dagvattenledning
2. Dräneringsrör/ledning
3. Fuktskydd – asfaltstrykning
4. Dräneringsmaterial
5. Återfyllnad

Fuktspärr med HD-polyeten

6. Fuktskydd – HD-polyeten

Fuktspärr med fiberduk samt dränerande och isolerande skiva

7. Fiberduk
8. Fuktskydd – dränerande och isolerande skiva

Vind – uppvärmt utrymme

Håll utkik efter fukt och mögel på din kalla vind

En vind ska inte släppa in vatten eller för mycket fukt, vare sig inifrån eller utifrån. Därför är det viktigt att inspektera vinden regelbundet.

I äldre hus består vindsutrymmets ventilation av några ventiler i gavlarna och ibland ett öppningsbart fönster. Dessa vindar har dessutom ett vindsbjälklag med en fyllning av sågspån eller kutterspån ovanpå gamla tidningar eller papp.

Trots att denna typ av vindsutrymme får ett fukttillskott via luft från bostaden så skapar detta sällan problem på vinden, om inte produktionen av fukt inomhus är extremt hög. Sågspånet släpper nämligen kontinuerligt igenom värme, vilket innebär att vinden håller en någorlunda jämn temperatur. Tack vare detta klarar sig vinden utan fuktskador.

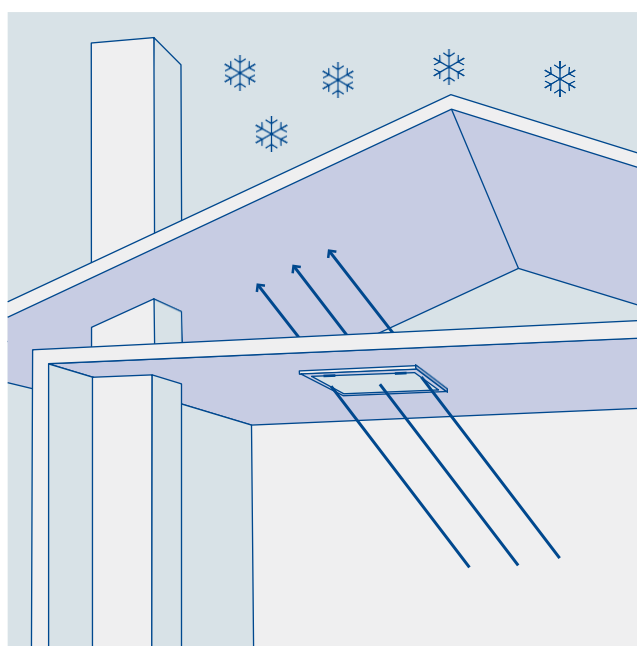
Kondens kan uppstå i välisolerade vindar

På en välisolerad vind i ett nyare hus eller i ett tilläggsisolerat äldre hus kan dock ett litet tillskott av fukt från bostaden orsaka stora problem med mikrobiell påväxt (mögel, bakterier och röta) på yttertakspanelen som följd. Problemen uppstår vintertid, då vinden blir kall och den fuktiga luften når den kalla yttertakspanelen. Kondens skapas, och ibland isbildning, som gör materialet fuktigt.

För att minska fukttillskottet har under många år rekommendationen om att öka vindsventilationen varit vanlig. Detta är dock en tveksam åtgärd, eftersom det är mycket sannolikt att vinden då blir ännu kallare vintertid.

Ventilation i boendemiljön förebygger problem

För att en välisolerad vind ska fungera, krävs i stället att ventilationen i själva bostaden är tillräcklig. Fukttillskottet inne ska vara minimalt samt att vindsbjälklaget är lufttätt, det vill säga, inte släpper igenom luft från bostaden. Självklart är det viktigt att yttertaket också är tätt.

När ett litet tillskott av fuktig luft från bostaden tränger upp, till exempel genom otät vindslucka, till ett uppvärmt, kallt vindsutrymme, kyls luften ned och kondensation kan uppstå. Det kan i sin tur leda till fukt- och mögelskador.

Utg. 2 Design och produktion: www.luxlucid.com

Tips

Om du har frågor om ventilation av din bostad bör du ta kontakt med en ventilationsentreprenör.

Läs mer om vindar på www.ri.se (RISE Research Institutes of Sweden).

För mer information om fuktproblem på vinden, kontakta oss på 075-245 10 00.